

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/2365
Toplantı Tarihi/Sayısı : 30.12.2024/49
Karar Numarası : 2024/1325
Başvuran : A.H.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, Kırıkkale Üniversitesinde ... olarak görev yapan başvuranın Rektör Vekili M.B.'nin talimatı ve bizzat engellemeleri ile çalışma odasının bulunduğu Rektörlük binasına girmesine izin verilmemesinin ayrımcılık teşkil ettiği iddiasıyla söz konusu ayrımcılığın sonlandırılması ve sorumlular hakkında idari yaptırım uygulanması talebine ilişkindir.

II. İDDİA VE TALEP

2. Başvuran; 35 yıllık denetim elemanı olduğunu, Kırıkkale Üniversitesinde ... olarak görev yaptığını, 4/10/2024 tarihinde Rektör Vekili M.B.'nin talimatı ve bizzat engellemeleri ile çalışma odasının bulunduğu Rektörlük binasına girmesine izin verilmediğini ve cebren dışarı çıkarıldığını, bunun üzerine 112 Çağrı Merkezini arayarak polisten yardım istediğini ancak yine M.B.'nin talimatıyla polisün Üniversite kampüsüne alınmadığını ve bu şekilde kolluk personelinin olaya ilişkin tespitler yapması, delil toplaması ve bulgularını tutanak altına almasının engellenmiş olduğunu, daha sonra da olay gününü gösterir kamera kayıtlarının Üniversite İdaresi tarafından Polis Merkezi Amirliğine özellikle teslim edilmediğini düşündüğünü, görev yaptığı binaya girmesinin bizzat M.B. tarafından engellendiğinin olay günü müdahalede bulunan güvenlik görevlisinin ifade tutanağında da açıkça ortaya konulduğunu, dahası M.B. tarafından kendisinin B.'ye saldırdığının iddia edildiğini, kamera kayıtlarının ortaya çıkarılması halinde böyle bir durumun yaşanmadığının görüleceğini, hâlihazırda yine denetim personeli olarak bir başka birimde çalıştığını, Rektör Vekili M.B. hakkında Yükseköğretim Kurulu (YÖK) ve Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi (CİMER) aracılığıyla yaptığı daha eski tarihlere ait şikâyetlerinin de bulunduğunu iddia etmekte ve Rektör Vekili M. B.'nin talimatıyla Kırıkkale Üniversitesi Rektörlüğünce kendisine uygulanan ve görev yaptığı Rektörlük binasına alınmama şeklinde tezahür eden ayrımcılığın sonlandırılmasının sağlanması ile sorumlular hakkında idari yaptırım uygulanmasını talep etmektedir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

3. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Amaç ve kapsam" başlıklı 1'inci maddesi şöyledir:

"(1) Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir."

4. 6701 sayılı Kanun'un "Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı" başlıklı 3'üncü maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır. (...)"

5. 6701 sayılı Kanun'un "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"(1) Kurumun görevleri şunlardır; ... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek. ..."

6. 6701 sayılı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinde zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurunun konusu" başlıklı 31'inci maddesi şöyledir:

"Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu kapsamında cinsiyet, ırk, renk, din, dil, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasağı ihlalleri başvurunun konusunu oluşturur."

8. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, ... yönlerinden incelenir. (...)"

9. Mezkûr Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi şöyledir:

"(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinde kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili

gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) *Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."*

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

12. Başvuru, ... olarak Kırıkkale Üniversitesinde görev yapan başvuranın; Rektör Vekili M.B.'nin talimatıyla çalışma odasının bulunduğu Rektörlük binasına girmesine izin verilmediği, olay günü Rektörlük binasına girmesini engelleyenlerden birinin de bizzat M.B. olduğu, 112 Çağrı Merkezini arayarak yardım istediği ancak gelen polis memurlarının yine M.B.'nin talimatıyla Üniversite kampüsüne alınmadığı iddiasıyla çalışma odasının bulunduğu Rektörlük binasına girmesine izin verilmemesi şeklinde ortaya çıkan ayrımcılığın sonlandırılması ve sorumlular hakkında idari yaptırım uygulanması taleplerine ilişkindir. Başvuranın dilekçesinin ekinde sunduğu ve Kırıkkale Üniversitesi Rektörlüğü Güvenlik Müdürlüğüne Yahşiyan Polis Merkezi Amirliğine gönderilen ... sayılı cevabi yazıda "*Polis Merkezi Amirliğiniz tarafından...istenen kamera görüntülerine NVR cihazında 3/10/2024 tarihinde saat 14.43'te yaşanan arızadan dolayı ulaşılammıştır.*" denildiği görülmüştür.

13. 6701 sayılı Kanun'da cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hal, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılığın yasak olduğu düzenlenmiştir. Anılan temeller dışında bir temele dayanılarak veya herhangi bir temele dayanılmaksızın ayrımcılık iddiasında bulunulan haller Kanun kapsamı dışında kalmaktadır.

14. Başvuru dilekçesi yukarıda açıklanan gerekçeler ve anılan mevzuat hükümleri ile birlikte incelendiğinde, başvuruya konu iddia ve talebin 6701 sayılı Kanun'da yer alan ayrımcılık temellerinden biriyle ilişkilendirilememesi ve yapılan inceleme ve araştırmada da herhangi bir ayrımcılık temelinin tespit edilememesi sebebiyle başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve kabul edilmez olduğu kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

30/12/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye